

РЕЦЕНЗІЯ ОФІЦІЙНОГО РЕЦЕНЗЕНТА

професора кафедри хірургії серця та магістральних судин
НУОЗ України імені П.Л. Шупика, доктора медичних наук, професора

Вітовського Ростислава Мирославовича

на дисертаційну роботу **Тимошенко Вікторії Анатоліївни**

«Визначення предикторів ранніх післяопераційних ускладнень при
операціях на висхідній аорті та оптимізація їх лікування і профілактики»

поданої до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.211

Національного університету охорони здоров'я України

імені П.Л. Шупика, що утворена наказом

від 16.10.2024 (протокол № 8)

на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань

22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина»

Науковий керівник: **Тодуров Борис Михайлович**, член-кореспондент
НАМН України, доктор медичних наук, професор

Актуальність дослідження.

Аневризма грудної аорти та пов'язані з нею ускладнення є небезпечним для життя клінічним захворюванням, яке входить до 20 основних причин смертності у світі (15-та провідна причина смерті людей старше 65 років). Як зазначають ряд досліджень, рівень смертності пацієнтів з ускладненнями від аневризми грудної аорти залишався відносно стабільним протягом останніх двох десятиліть, на відміну від покращення виживаності, що спостерігається у пацієнтів з ускладненнями від ішемічної хвороби серця.

Як показали дослідження, аневризма висхідної аорти може призвести до розвитку катастрофічних ускладнень, які характеризуються високою частотою летальності. В патогенезі даного захворювання відіграє роль ряд

як вроджених, так і набутих факторів, які ведуть до зниження еластичності стінки аорти з подальшим її розширенням. Зважаючи на розвиток потенційних катастрофічних ускладнень та відсутність їх специфічної клінічної симптоматики профілактичне хірургічне лікування аневризми аорти може мати значні переваги в порівнянні з хірургічними втручаннями при виникненні ускладнень.

Зв'язок теми дисертації з державними чи глужевими науковими програмами.

Дисертаційна робота є фрагментом комплексної планової ініціативно пошуково-дослідної роботи кафедри анестезіології та інтенсивної терапії НУОЗ України імені П.Л. Шупика «Мультидисциплінарний підхід до хірургічного лікування серця та магістральних судин» (термін виконання: 2021–2025 рр., № державної реєстрації: 0121U113336), власне дослідження стало одним з фрагментів даної науково-дослідної роботи.

Рівень поставленого наукового завдання та опанування здобувачем методології наукової діяльності.

- 1) Уточнено особливості перебігу раннього післяопераційного періоду у пацієнтів після операції Бенталла.
- 2) Доповнено дані щодо частоти виникнення ранніх післяопераційних ускладнень при проведенні операції Бенталла.
- 3) Проаналізовано та вивчено фактори ризику подовженого перебування пацієнтів у відділенні інтенсивної терапії після операції Бенталла в умовах сучасної кардіохірургічної клініки в Україні.
- 4) Розширено наукові поняття щодо факторів ризику серцевих та серцево-судинних ускладнень після операції Бенталла в умовах сучасної кардіохірургічної клініки в Україні.

Практичне значення проведеного дослідження.

Виявлені в дослідженні фактори, які впливають на подовжене перебування пацієнтів у відділенні інтенсивної терапії, дозволять

розробити та впровадити періопераційні заходи для своєчасного та ефективного запобігання їх виникнення з метою покращення результатів хірургічного лікування пацієнтів з аневризмою кореня та висхідної аорти.

Повнота викладення основних результатів в опублікованих наукових працях.

За темою дисертації опубліковано 4 наукових публікації: з них 2 статті, що входить до наукометричної бази Scopus (Q₄); 2 статті у спеціалізованих фахових виданнях, рекомендованих ДАК МОН України, 1 тезис в збірнику матеріалів міжнародного конгресу.

В опублікованих матеріалах повною мірою відображаються всі розділи рецензованої роботи. Висновки сформульовані дисертантом є обґрунтованими, базуються на фактичних даних та свідчать про фахову обізнаність автора стосовно теми дисертаційної роботи.

Структура та зміст дисертації.

Дисертаційна робота викладена 163 сторінках, складається з анотації, вступу з оглядом літератури, розділу матеріалів та методів, 3х розділів власних досліджень, аналізу та узагальнення результатів дослідження, висновку, списку використаної літератури, та 2х додатків.

Рисунки і таблиці відповідають змісту роботи та містять необхідний матеріал. Достатньо обґрунтовано актуальність теми, визначено методи та завдання, об'єкт та предмет дослідження. Сформовано наукову новизну та значимість наукових результатів.

Розділ 1. В розділі “Аналіз ранніх результатів при використанні операції Бенталла для корекції аневризми висхідної аорти” представлено сучасний огляд літератури, продемонстровано різноманітні аспекти досліджуваної теми, висвітлено проблематичні та дискусійні моменти. Зміст предмету дисертаційного дослідження написаний аналітично та повноцінно. Зауважень до розділу не виявлено.

Розділ 2. “Об’єкти та методи дослідження” в даному розділі містяться дані про загальну клінічну частину роботи, методи дослідження та статистичну обробку результатів роботи.

У розділах “Порівняльна характеристика вихідних та інтраопераційних даних пацієнтів після операції Бенталла залежно від тривалості перебування у відділенні інтенсивної терапії” та “Аналіз частоти та факторів ризику ускладнень у ранньому післяопераційному періоді після операції Бенталла” отримано порівняльні статистично сформовані висновки. Розділи написані на високому рівні, чітко і логічно представлені результати досліджень. Продемонстровано навички критичного мислення, що свідчить про рівень наукової кваліфікації автора.

Висновки за результатами проведеного дослідження логічно сформовані, достатньо обгрунтовані, відповідають поставленій меті та завданням.

Список використаних літературних джерел містить достатню кількість закордонних та вітчизняних авторів. Список оформлений правильно, відповідає вимогам.

Дисертація ілюстрована таблицями та рисунками в достатній мірі.

Відповідність змісту дисертації встановленим вимогам

Основні теоретичні, наукові та практичні положення дисертаційної роботи Тимошенко В.А. на тему «Визначення предикторів ранніх післяопераційних ускладнень при операціях на висхідній аорті та оптимізація їх лікування і профілактики» відображені в анотації у повному обсязі. Дисертація відповідає спеціальності 222 «Медицина».

Завершеність дисертаційної роботи та зауваження щодо її змісту та оформлення

Дисертаційна робота є завершеним науковим дослідженням з визначеною метою, чітко поставленими задачами, правильно обраними методологічними та методичними підходами. У дослідженні витримана послідовність наукового пошуку з наступним порівняльним аналізом отриманих даних. Отримані дані слід вважати достовірними. Принципових зауважень щодо викладеного матеріалу у дисертації немає.

У роботі зустрічаються стилістичні та окремі технічні неточності, зазначені недоліки не знижують загального позитивного враження від дисертації і не мають суттєвого значення.

В якості дискусії виникли наступні запитання:

1. В результатах вивчення ускладнень в ранньому післяопераційному періоді вказана частота виникнення шлунково - кишкових кровотеч з частотою 8% та 16% в першій та другій групах. З чим це може бути пов'язано? Чи виконувалась гастроскопія цим пацієнтам перед хірургічним втручанням?
2. Чи відрізнялись дані частоти періопераційних ускладнень у пацієнтів з синдромом Марфана та без нього?
3. Які заходи, на Ваш погляд, в першу чергу необхідно застосувати для покращення результатів хірургічного лікування пацієнтів з аневризмою кореня аорти з урахуванням даних проведеного дослідження?

Висновок

Розглянувши дисертацію Тимошенко В.А. «Визначення предикторів ранніх післяопераційних ускладнень при операціях на висхідній аорті та оптимізація їх лікування і профілактики» дане дослідження відрізняється науковою новизною і практичним значенням. Дисертація відповідає вимогам п.п. 6,7,8,9 Постанови КМ «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про

присудження ступеня доктора філософії» від 12.01. 2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ від 21.03.2022 р. № 341, а також Наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами), а її автор Тимошенко Вікторія Анатоліївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я із спеціальності 222 – Медицина.

Офіційний рецензент:

професор кафедри хірургії
серця та магістральних судин
НУОЗ України імені П. Л. Шупика,
доктор медичних наук, професор

Р.М. Вітовський

[Handwritten signature]
Р.М. Вітовський
[Handwritten signature]
[Handwritten signature]